

Avizul Comitetului Economic și Social European privind

„Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de constituire a Fundației Europene pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound) și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1365/75 al Consiliului”

[COM(2016) 531 final – 2016/0256 (COD)],

privind

„Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de înființare a Centrului European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop) și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 337/75 al Consiliului”

[COM(2016) 532 final – 2016/0257 (COD)]

și privind

„Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de înființare a Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2062/94”

[COM(2016) 528 final – 2016/0254 (COD)]

(2017/C 209/08)

Raportor: **Christa SCHWENG (AT-I)**

Coraportor: **Giulia BARBUCCI (IT-II)**

Sesizare	Consiliul Uniunii Europene, 8.9.2016
Temei juridic	Articolul 173 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie
Data adoptării în secțiune	7.3.2017
Data adoptării în sesiunea plenară	30.3.2017
Sesiunea plenară nr.	524
Rezultatul votului	168/0/0
(voturi pentru/voturi împotriva/abțineri)	

1. Concluzii

1.1. CESE ia notă de propunerea de revizuire a regulamentelor de instituire a celor trei agenții Cedefop, Eurofound și EU-OSHA. Comitetul salută faptul că structura echilibrată, tripartită a consiliului de administrație – contrar propunerilor din abordarea comună – urmează să fie menținută. Tripartitismul este expresia unei abordări favorabile incluziunii, care respectă importanța rolului partenerilor sociali în căutarea unor soluții comune.

1.2. Obiectivele generale ale celor trei agenții ar trebui să fie definite uniform și mai cuprinzător pentru a „sprijini nevoile tuturor instituțiilor și organismelor UE, ale statelor membre și ale partenerilor sociali”.

1.3. CESE susține că competențele referitoare la numirile de personal și la modificarea structurilor interne ale agenției respective ar trebui să aparțină directorului. Numai în circumstanțe excepționale, atunci când directorul nu este în măsură să îndeplinească atribuțiile autorității împuternicite să facă numiri, consiliul ar trebui să decidă ca această competență să fie transferată către un alt membru al personalului cu funcție de conducere.

1.4. CESE se pronunță împotriva reducerii numărului de membri ai comitetului executiv, deoarece acest lucru va dezavantaja grupul de interese care deține la un moment dat funcția de președinte, dat fiind că el nu va avea niciun alt purtător de cuvânt în cadrul consiliului executiv. În plus, o reprezentare mai largă în consiliul executiv facilitează discuțiile în deplină cunoștință de cauză.

1.5. CESE salută abordarea standardizată cu privire la numirea directorului executiv, abordare care respectă aceleași linii ca abordarea EU-OSHA.

1.6. CESE este convins că postul de director adjunct s-a dovedit util și că ar trebui păstrat în cazul în care există. Având în vedere faptul că diferitele practici existente funcționează într-un mod corespunzător, Comitetul solicită o anumită flexibilitate pentru cele trei agenții. Decizia finală cu privire la funcția de director adjunct ar trebui lăsată la latitudinea consiliului de administrație.

1.7. CESE consideră că stabilirea unor contacte și relații de cooperare cu țări terțe și organizații internaționale ar trebui să necesite numai aprobarea consiliului de administrație, în care Comisia este reprezentată.

2. Context

2.1. Prin regulamentele propuse, regulamentele de instituire a celor trei agenții – Eurofound, Cedefop și EU-OSHA – se vor alinia la abordarea comună privind agențiile descentralizate. Această abordare a fost adoptată de Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană în 2012 și urmează să servească drept bază pentru un anumit grad de standardizare în ceea ce privește coerența, eficiența, responsabilitatea și transparența agențiilor europene. Conform abordării comune, agențiile „contribuie la punerea în aplicare a unor politici importante ale Uniunii, sprijinind astfel toate instituțiile, în special Comisia, să se concentreze asupra sarcinilor principale de elaborare a politicilor. Agențiile joacă, de asemenea, un rol în sprijinirea procesului de luare a deciziilor prin punerea în comun a expertizei tehnice sau de specialitate disponibile la nivel european și național și, prin urmare, contribuie la consolidarea cooperării între statele membre și UE în domenii de politică importante”. Spre deosebire de celelalte agenții ale UE, cele trei agenții vizate în prezentul document împărtășesc o tradiție a guvernanței tripartite, prin intermediul căreia reprezentanții guvernelor, ai lucrătorilor și ai angajatorilor din fiecare stat membru sunt incluși la nivel instituțional în guvernanța agențiilor. Prin ancorarea atât de fermă a activității agențiilor în realitățile statelor membre, relevanța actuală și politică a lucrărilor acestora este asigurată. Sarcina actuală de aliniere a regulamentelor de instituire a celor trei agenții oferă oportunitatea de a identifica și de a sublinia mecanismele specifice de guvernanță tripartită care au evoluat în timp în cadrul fiecărei agenții, precum și de a asigura continuarea bunelor practici recunoscute.

2.2. Publicarea acestei abordări comune a fost precedată de o evaluare a tuturor agențiilor europene.

3. Sinteza proiectelor de propuneri

3.1. Temeiul juridic pentru toate cele trei agenții a fost reprezentat de articolul 235 din TCEE (în prezent, articolul 352 din TFUE), care a trebuit să fie actualizat în urma unei hotărâri a CEJ. Eurofound și EU-OSHA au fost înființate pe baza articolului 153 alineatul (2) litera (a) din TFUE, iar Cedefop pe baza articolului 166 alineatul (4), a articolului 165 alineatul (4) și a articolului 149 din TFUE.

3.2. Niciuna dintre cele trei agenții nu a primit sarcini noi prin modificarea regulamentelor, însă sarcinile lor au fost adaptate la circumstanțele actuale, iar conceptele perimate au fost actualizate.

3.3. Dispoziții orizontale

3.3.1. Un element comun al celor trei agenții este faptul că consiliul de administrație nu include numai reprezentanți ai tuturor statelor membre și ai Comisiei Europene, ci și 28 de reprezentanți ai sindicatelor și patronatelor naționale. Tripartitismul este expresia unei abordări favorabile incluziunii, care respectă importanța rolului partenerilor sociali în căutarea unor soluții comune. Abordarea comună prevedea ca numărul reprezentanților sindicatelor și ai patronatelor să fie redus drastic. Acest lucru a stârnit îngrijorarea organizațiilor europene și naționale ale partenerilor sociali, iar structura originală a fost menținută.

3.3.2. Membrii consiliului de administrație sunt numiți de Consiliu pentru o perioadă de patru ani. Pe lângă expertiză în respectivele domenii de lucru ale agențiilor, este necesar ca membrii să aibă, de asemenea, abilități relevante în management, administrație și buget. Reprezentanții patronatelor și ai sindicatelor sunt numiți de Consiliu pe baza propunerilor făcute de organizațiile lor reprezentative respective de la nivel european. În cazul EU-OSHA, un criteriu suplimentar a fost – până în prezent – statutul acestora de membri ai Comitetului consultativ pentru securitate și sănătate la locul de muncă sau de reprezentanți în acest comitet.

3.3.3. Consiliul de administrație adoptă documentul de programare, bugetul, raportul anual de activitate, normele financiare, strategia de combatere a fraudei, normele privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, regulamentul de procedură, planurile de comunicare și diseminare; exercită competențele în materie de numire a personalului, a directorului executiv și a contabilului; monitorizează măsurile care decurg din rapoartele și evaluările OLAF; ia deciziile referitoare la structura internă a agenției respective și la acordurile de activitate cu țări terțe și organizații internaționale.

3.3.4. Termenele pentru adoptarea și transmiterea documentelor de programare anuale și multianuale sunt în curs de armonizare.

3.3.5. Președintele consiliului de administrație și cei trei vicepreședinți sunt numiți din rândul reprezentanților guvernului, ai grupurilor de interese ale patronatelor și sindicatelor și ai Comisiei; ei sunt aleși cu o majoritate de două treimi pentru o perioadă de doi ani (până în prezent, la EU-OSHA au fost aleși pentru o perioadă de un an). Consiliul de administrație se întrunește o dată pe an și decide cu majoritate simplă.

3.3.6. Comitetul executiv (în trecut, biroul) este format din președintele Consiliului de administrație, cei trei vicepreședinți, coordonatorii de grup și un reprezentant al Comisiei. Pentru Eurofound și EU-OSHA, această componentă înseamnă o reducere de dimensiune; până în prezent, comitetul putea fi alcătuit din 11 persoane.

3.3.7. Până în prezent, comitetul executiv a avut sarcina de a monitoriza punerea în aplicare a deciziilor consiliului de administrație, dar prin noul regulament va primi competențe mai cuprinzătoare: elaborarea deciziilor care urmează să fie adoptate de către consiliul de administrație și monitorizarea măsurilor care decurg din recomandările OLAF, împreună cu consiliul de administrație, precum și consilierea și sprijinirea directorului în punerea în aplicare a deciziilor consiliului de administrație. În situații de urgență, comitetele executive ale celor trei agenții pot lua decizii provizorii în numele consiliului de administrație în chestiuni ce țin de management, inclusiv în ceea ce privește autoritatea împuternicită să facă numiri și chestiunile bugetare.

3.3.8. Sarcinile directorilor au fost stabilite mult mai precis în regulamentul propus decât în regulamentele anterioare. Nouă este și decizia de a înființa unul sau mai multe birouri locale într-unul sau mai multe state membre, astfel încât să se garanteze că sarcinile agențiilor sunt realizate mai eficient. În acest sens, este nevoie de aprobarea prealabilă a Comisiei, a consiliului de administrație și a statului membru în cauză.

3.3.9. Directorul este numit pentru o perioadă de 5 ani de către consiliul de administrație, dintr-o listă de candidați propusă de Comisie, cu o majoritate de două treimi. Mandatul directorului executiv poate fi reînnoit o singură dată, pe baza unei evaluări a performanțelor sale. Această procedură de numire este în conformitate cu procedura care se aplică la EU-OSHA. Cedefop și Eurofound au directori adjuncți.

3.3.10. Regulamentele propuse aliniază, de asemenea, dispozițiile financiare, de programare și de raportare prevăzute în Regulamentul delegat (UE) nr. 1271/2013 al Comisiei privind regulamentul financiar cadru pentru agenții.

3.3.11. Fiecare propunere de regulament conține, de asemenea, noi dispoziții standard referitoare la statutul juridic, un acord privind sediul, regimul lingvistic, transparența, combaterea fraudei, norme de securitate privind informațiile clasificate, răspunderea, evaluarea și cooperarea cu țări terțe și organizații internaționale.

4. Observații generale

4.1. Comitetul Economic și Social European (CESE) susține că standardele comune pentru toate cele trei agenții tripartite sunt atinse/sunt respectate prin luarea în considerare a bunelor practici existente, în forma în care au evoluat acestea. Deși normele și caracteristicile în materie de guvernare ar trebui să fie cât mai similare posibil, totuși, natura specifică a fiecărei agenții trebuie să fie respectată. Caracteristicile esențiale ale structurii de guvernare tripartită ar trebui să fie aceleași pentru toate cele trei agenții, iar modalitățile de implementare a acestora ar trebui să fie cât mai asemănătoare cu puțință. Aspecte precum obiectivele specifice, sarcinile și structurile de sprijin/susținere/consiliere ar trebui să fie definite în mod specific pentru fiecare agenție.

4.2. Obiectivele generale ale celor trei agenții ar trebui să fie definite uniform și mai cuprinzător pentru a „sprijini nevoile tuturor instituțiilor și organismelor UE, ale statelor membre și ale partenerilor sociali”.

4.3. Comitetul Economic și Social European (CESE) salută faptul că structura echilibrată, tripartită a consiliului de administrație – contrar propunerilor inițiale din abordarea comună – urmează să fie menținută. Toate cele trei agenții au propriile responsabilități în domenii care sunt strâns corelate cu domeniul muncii. Din acest motiv, expertiza reprezentanților patronatelor și sindicatelor este indispensabilă, având și scopul de a garanta că activitatea agențiilor reflectă în mod adecvat realitățile pentru angajatori și angajați, precum și diversitatea considerabilă a experienței provenite din statele membre ale Uniunii. Implicarea directă a acestor grupuri în consiliul de administrație asigură o cooperare îmbunătățită și un sentiment de asumare a responsabilității. De asemenea, garantează că se țin cont de nevoile angajatorilor și angajaților în planificarea programelor anuale și multianuale și că agențiile le iau în considerare atunci când își îndeplinesc sarcinile.

4.4. Pe lângă expertiză în domeniile de lucru ale agențiilor, desemnarea membrilor consiliului de administrație trebuie, de asemenea, să țină cont de relevanța competențelor în materie de management, administrare și buget. Din punctul de vedere al CESE, criteriul de bază pentru numirea membrilor consiliului de administrație ar trebui să fie în continuare deținerea de către aceștia a unor cunoștințe relevante în domeniul specific al activității agenției. Chiar dacă anumite cunoștințe de bază în domeniul managementului, al administrării și al bugetului sunt evidente, interpretarea strictă a acestei condiții nu ar trebui să însemne că experții în domeniul acoperit de agenție nu pot participa la activitatea consiliului de administrație.

4.5. În noul regulament, sarcinile consiliului de administrație depășesc funcțiile tradiționale de supraveghere cu privire la buget și planificare, consiliul putând, de asemenea, să își exercite competențele în materie de numiri de personal și să modifice structurile interne ale agenției în cauză. CESE consideră că, în mod tradițional, aceasta este o sarcină a directorului, care nu este compatibilă cu funcția de supraveghere. Comitetul propune ca aceste competențe să fie eliminate. Totuși, CESE recunoaște că, dacă, în circumstanțe excepționale, directorul nu este în măsură să îndeplinească funcțiile autorității de desemnare, această competență trebuie să fie redistribuită unui alt membru al personalului cu funcție de conducere. Această decizie ar trebui luată de consiliu cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate.

4.6. Președinția consiliului de administrație al agenției din Bilbao urmează să fie prelungită la doi ani; acest lucru se întâmplă deja în cazul celorlalte două agenții. Din punctul de vedere al CESE, ar trebui să existe o trimitere la rotația funcției de președinte între diferitele grupuri de interese în cadrul fiecărei agenții. De asemenea, ar trebui să existe dispoziții privind posibilitatea ca aceeași persoană să ocupe funcția de președinte de mai multe ori. CESE avertizează că, prin președinția de doi ani, nu toate grupurile de interese se vor bucura de o pondere egală pe parcursul unui mandat și, prin urmare, propune ca durata președinției consiliului de administrație să fie menținută neschimbată, reflectând practicile existente în diferitele agenții.

4.7. Se propune reducerea dimensiunii comitetului executiv, dar și repartizarea unor sarcini suplimentare acestuia; se prezintă o listă exhaustivă a acestor sarcini. Din motive practice și mai ales întrucât comitetul executiv își desfășoară activitatea între reuniunile consiliului de administrație, CESE propune introducerea structurii „de exemplu” înainte de lista de sarcini, pentru a indica faptul că lista este orientativă. La fel ca în cazul consiliului de administrație, comitetul executiv nu ar trebui să aibă competențe în materie de numire a personalului. CESE privește reducerea dimensiunii comitetelor executive ale Eurofound și EU-OSHA cu un oarecare scepticism. În special grupul de interese care deține în prezent președinția va fi dezavantajat deoarece nu va avea niciun alt purtător de cuvânt în cadrul comitetului executiv. CESE propune menținerea structurii cu trei membri pentru fiecare grup de interese.

4.8. Formularea alineatului privind calendarul documentului de programare poate induce în eroare. CESE solicită să se precizeze că proiectul documentului de programare, care conține o parte multianuală, un program de lucru anual și bugetul, incluzând resursele umane, este adoptat de consiliu și transmis Comisiei Europene, Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene cel târziu până la 31 ianuarie. Până la 30 noiembrie, consiliul de administrație adoptă documentul de programare final.

4.9. CESE salută abordarea standardizată de numire a directorului executiv, care respectă aceleași linii ca abordarea EU-OSHA. Totuși, ar dori să propună obligativitatea prezenței observatorilor din partea tuturor grupurilor de interese atunci când Comisia întocmește lista restrânsă.

4.10. Toate cele trei agenții au birouri de legătură în Bruxelles. Din punctul de vedere al CESE, modul în care își desfășoară activitatea agențiile nu impune existența unor birouri suplimentare în statele membre. Prin urmare, regulamentele ar trebui să facă trimitere la birourile de la Bruxelles deja existente, însă trimiterea la posibilitatea înființării altor birouri locale ar trebui să fie eliminată.

4.11. În conformitate cu abordarea comună, funcția de director adjunct al Eurofound este desființată. CESE atrage atenția asupra faptului că și Cedefop are un director adjunct, deși acest lucru nu este prevăzut în regulament. CESE este convins că postul de director adjunct s-a dovedit a fi util. În special, acesta permite asigurarea unui echilibru între interesele angajatorilor și ale angajaților în conducerea agențiilor în cauză, susținând implicarea partenerilor sociali ca parte a tripartitismului. Având în vedere faptul că diferitele practici existente funcționează într-un mod corespunzător, Comitetul solicită o anumită flexibilitate pentru cele trei agenții. Necesitatea postului de director adjunct ar trebui să fie lăsată la latitudinea consiliului de administrație.

4.12. CESE salută călduros faptul că urmează să fie încheiate acorduri privind sediul cu țările în care își au sediul respectivele agenții. Toate cele trei agenții au semnat deja astfel de acorduri privind sediul; prin urmare, această prevedere va reflecta un aspect care există deja.

4.13. În conformitate cu proiectul de regulament, evaluările care trebuie să aibă loc o dată la cinci ani sunt efectuate de către Comisie. CESE este convins că participarea reprezentanților consiliului de administrație va contribui la o mai bună abordare a eventualelor modificări întreprinse în urma unei evaluări.

4.14. Stabilirea de contacte și relații de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale de către agenții presupune aprobarea prealabilă a Comisiei, ulterior inclusă în documentul de programare. CESE consideră că aprobarea de către consiliul de administrație, în care Comisia este reprezentată, este suficientă, nefiind necesară încă o aprobare.

5. Observații specifice

5.1. Eurofound

5.1.1. În comparație cu regulamentul actual, trimiterea la cercetarea pe termen mediu și lung a fost eliminată, ceea ce ar putea fi interpretat ca o încercare de a se sustrage de la anchetele europene. Deși acestea sunt foarte costisitoare, ele sunt emblematic pentru Eurofound, oferind nu numai instituțiilor UE, statelor membre și partenerilor sociali, ci și numeroșilor cercetători universitari și din domeniul politicilor date paneuropene unice și comparabile privind o gamă extrem de bogată și largă de condiții de viață și de muncă. CESE apreciază și susține anchetele europene, care contribuie în mod direct la dezvoltarea în continuare a proiectului european în ansamblu.

5.1.2. CESE salută faptul că sarcinile comitetelor consultative, care pot fi înființate și dizolvate de către consiliul de administrație, vor fi descrise cu mai mare precizie.

5.2. Cedefop

5.2.1. CESE nu este de acord cu obiectivul stabilit pentru Cedefop, care prevede că acesta trebuie să sprijine Comisia în definirea și punerea în aplicare a educației și formării profesionale, a politicilor în materie de competențe și calificări. Comitetul consideră că obiectivul Cedefop ar trebui să fie aliniat la obiectivele celorlalte două agenții. Prin urmare, regulamentul ar trebui să clarifice faptul că obiectivul Cedefop este de a sprijini statele membre și partenerii sociali, alături de organismele și instituțiile UE, în definirea și punerea în aplicare a politicilor, prin furnizarea de informații și analize privind educația profesională, competențele și calificările.

5.2.2. CESE constată cu satisfacție că propunerea Comisiei reflectă faptul că Cedefop și-a asumat noi sarcini în trecut. Activitățile actuale ale Cedefop depășesc domeniile educației și formării profesionale și includ activitatea cu privire la calificări, în special Cadrul european al calificărilor, la analiza și previziunile competențelor, precum și la validarea învățării non – formale și informale. Comitetul subliniază, totuși, că punctul central al activităților Cedefop ar trebui să rămână educația și formarea profesională – inclusiv ucenicia și învățarea la locul de muncă – pentru toți (tineri și adulți), în scopul de a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională a tuturor cetățenilor.

5.3. EU-OSHA

5.3.1. Conform propunerii, scopul EU-OSHA este, printre altele, acela de a oferi informații juridice privind siguranța și sănătatea la locul de muncă. CESE consideră că această prevedere aduce atingere sferei de responsabilitate a Comisiei și, prin urmare, se opune menținerii ei.

5.3.2. Comitetul salută călduros faptul că există o trimitere explicită în regulamentul EU-OSHA la măsurile de sensibilizare și comunicare, precum și la campaniile de protecție a muncii. Din anul 2000, agenția efectuează campanii de informare și de sensibilizare cu o durată de doi ani cu privire la diverse teme de protecție a lucrătorilor, ajungând astfel la un public larg și făcând publice soluții bune, practice.

5.3.3. Rețeaua de informații a agenției a fost înființată concomitent cu agenția și este un element-cheie în asigurarea faptului că informațiile puse la dispoziție sunt atât corecte din punct de vedere factual, cât și cu adevărat relevante pentru ceea ce se întâmplă în practică. În plus, aceste rețele extind practic abordarea europeană tripartită și favorabilă incluziunii la nivel național, reunind astfel reprezentanți ai guvernelor și partenerii sociali în moduri care s-au dovedit foarte utile și constructive. Implicarea partenerilor sociali naționali în această rețea este, prin urmare, de o importanță crucială și ar trebui să fie garantată de către statele membre. CESE nu consideră, totuși, că este realist ca agenția să facă modificări într-o rețea națională selectată de statele membre în conformitate cu anumite criterii. Cu toate acestea, consiliul de administrație ar trebui să poată face recomandări cu privire la calitatea de membru.

Bruxelles, 30 martie 2017.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Georges DASSIS